საქართველოს მემარცხენე სოც.-ფედერალისტთა რევოლიუციონ პარტია

მთავარ კომიტეტის ორგანო

ცოცხალი ძალა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 12,500 მ. სამგლოვიარო განცხადება 15,000 მ.; კანტორა ღიაა დილის 8—2 საათამდე.
რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 12—1 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი დამფუძნებელი კრების ქ. № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12—29.

ფასი 1.000 მანეთი

ხუთშაბათი, ნოემბრის 10
1921 წ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ყრილობის შედეგები

ჩვენი პარტიული ყრილობა გარკვევით დადგა საერთაშორისო რევოლიუციის ნიადაგზედ თანამედროვე მსოფლიო ორ მოწინააღმდეგე ბანაკად არის დაყოფილი. ერთ მხარეზე დგას პროლეტარიატი (და მშრომელი გლეხობა, მეორე მხარეზე ბურჟუაზიული კლასები. ამ ორ მოწინააღმდეგე კლასის შეტაკება და მიზნები არსებით შინაარს აძლევს თანამედროვე საერთაშორისო ცხოვრების ვითარებას. ჭიმპერიალიზმისა და რევოლიუციის დაპირისპირებით, მათი ბრძოლის მეთოდებისა და პროგრამით ამოიწურება დღევანდელი მსოფლიოს ძალთა განწყობილების საკითხი. დგომა ამა თუ იმ კლასის სამოქმედო პლატფორმაზე გარკვეულა შინაარს აძლევს პარტიის პროგრამას. ჩვენი ყრილობა საერთაშორისო სოციალისტურ მოძრაობის ნიადაგზედ დადგა და ამით მშრომელი კლასის სამოქმედო პლატფორმა სავსებით გაიზიარა.

დღევანდელმა რევოლიუციონურმა მოძრაობამ, როგორც გვქონდა უკვე აღნიშნული, ძირიანად გადააბალისა ძველი პროგრამები და ახალი ფორმები და მეთოდები მისცა მეშათა ძოძრაობას.

ერთ ამ ახალ ფორმათაგანს წარმოადგენს თანამედროვე სოციალისტურს მოძრაობაში საბჭოთა სისტემა. თვით მეორე ინტერნაციონალის უხუცესი გენერალი სიმუსი და იდეოლოგი კარლოს კაუცკი, იძულებულნ შეიქმნა აღიარებინა, რომ საბჭოთა სისტემა სრულიად ახალს ფორმას წარმოადგენს მუშათა მოძრაობის ისტორიაში. მაგრამ კაუცკიმ ვერ მიიყვანა თავისი დებულება ლოდიკურს დ სკვნამდე და საბჭოთა სისტემის დირეიულება სრულიად გაუგებარი დარჩა მისთვის. საბჭოთა სისტემა მისთვის მხოლოდ „საომარი საშუალებაა“, როგორც პროფესიონალური კავშირები მეშათა კლასისათვის კაპიტალისტთა წინააღმდეგ. ეს დებულება მართალია, მაგრამ ის არ არის სრული და მთლიანი. საბჭოები რომ საომარი იარაღი და საშუალებაა, ეს ნათლად დადასტურა 1905—17 წლების რუსეთის რევოლიუციებმა. რუსეთის პროლეტარიატმა საბჭოების „საშუალებით შეძლო მედგარი და მკაცრ ბრძოლების გაწევა გაბატონებულ კლასების წინააღმდეგ და ამიტომ ამ სისტემამ დირსეულად მოიპოვა საომარი ორგანიზაციის სახელწოდება. მაგრამ საბჭოთა სისტემა იყო მარტო საომარი ორგანიზაცია, იგი ახალი ტიპის სახელმწიფოა, მშრომელი კლასის ბატონობის ორგანიზაციაა. ამის წინააღმდეგ კი ცბარე კომპანიას ეწევა კაუცკი და მთელი მეორე ინტერნაციონალის მეთაურები, მათ არ სურთ საბჭოთა სისტემა. სახელმწიფოს ხასიათი მისცენ და გახადონ იგი მშრომელთა ძალა უფლების გამომხატველ ორგანად. აქ არის ძირითადი გაჯავებები იმ ძალდენაბრობათა შორის, რომელნიც მეორე და მესამე ინტერნაციონალების ყარეშმო იკრიბებიან.

მაგრამ, ვინკ თანამედროვე „საერთაშორისო რევოლიუციის ნიადაგზედ სდგება და იდებს ამ მოძრაობის მთავარ მიზანს, კაპიტალიზმის დღესვე გაანადგურებას თავის სამოქმედო საგნათ, მას არ შეუძლია დარჩეს ძველს ნიადაგზედ და ძველი მეთოდებით ებრძოლოს იმპერიალიზმის ბატონობას. პარლამენტალური სისტემა და მთელი ის იარაღი პარლამენტალური ბრძოლისა, რომელსაც ეწეოდნენ წარსულში სოციალ, სტები არსებობითად გამოუსადეგარი დიდი სოციალური ტრანსფორმაციისათვის. პარლამენტი და ბურჟუაზიული რესპუბლიკები გაბატონებული ბურჟუაზიის, კლასიურ ორგანიზაციას წარმოადგენს ამიტომ პარლამენტი ხდება ერთი კლასი მეორე კლასზედ ბატონობის ორგანოდ. ცხადია პარლამენტალური გზით სვლა რეფორმისტულ მეთოდებს მოითხოვს, რომელიც ეხება მხოლოდ გარესკნელს კაპიტალისტური წყობილებისას და მისი რადიკალური გარდაქმნა არსებითად არ შეუძლია. პარლამენტი კაპიტალიზმის ბატონობის ბუდეა, მისი ყავარჯენი და დამცველი ძალა. მებრძოლ პროლეტარიატს არ ძალუძს ბურჟუაზიული სახელმწიფო სავსებით მიიღოს და არ დაამსხვრიოს მთელი მის. პარტ. ბურჟუაზიული სახელმწიფოს ხაცვლად იგი აყენებს თავის კლასიურს სახელმწიფოს, რომლის ფორმა და შინაარსი არსებითად განსხვავდება ძველი სახელმწიფოსაგან. ამ ახალი სახელმწიფოს ფორმა არის საბჭოთა სისტემა. ამ გვარად თანამედროვე სოციალისტურმა მოძრაობამ მუშათა რევოლიუციებს ახალი ფორმა მისცა და მათი კლასიურ ბატონობის ორგანიზაციის სისტემა გამოიმუშავა.

საბჭოთა სისტემა ისტორიულად მოპოვებული ფორმაა სოციალისტური მოძრაობისა და ის გაბოს ტავს კაპიტალიზმიდან სოციალიზმში გარდამავალ პერიოდის პოლიტიკურ წყობილების სახეს, მშრომელი ხალხის ბატონობის ორგანიზაციას. საბჭოთა სისტემის გზით სოციალიზმისაკენ,—ეს არის თანამედროვე მოძრაობის დამახასიათებელი ლოზუნგი, რომელმაც შესცვალა ძველი დროგამოვლილი მენშევიკური—„დემოკრატიზმის გზით სოციალიზმისაკენ“.

ჩვენმა ყრილობამ ერთხელ და სამუდამთო ამოშალა თავის პროგრამის საზღვრებიდან პარლამენტალური ბრძოლის მეთოდები, რომელიც სრულებით არ არის დამახასიათებელი ტ მისადები აქტუალურ სოციალიზმისათვის, და გარკვევით დასდგა საბჭოთა სისტემის ნიადაგზე. ამით ყრილობამ გარკვევით აღიარა, რომ თანამედროვე კაპიტალიზმის დაძლევა, მისი განადგურება და კომუნისტური წყობილების განმტკიცება შეუძლებელია ბურჟუაზიული დემოკრატიზმისა ტ პარლამენტარიზმის გზით; ერთად ერთი სწორი გზა კაპიტალიზმიდან სოციალისტურს წყობილებაში გადასასვლელად არის მშრომელი კლასის დიქტატურა საბჭოთა სისტემის ფორმებში.

ჩვენთვის მიუღებელია, როგორც თეორიულად, ისე პრაქტიკულადაც მარტო პროლეტარიატის დიქტატურა. დიქტატურა არის რევოლიუციონური ძალდატანება ერთი კლასისა მეორეზე. სოციალიზმ-ფედერალიზმის კლასიური თეორიულ გაგებისაგან ამ საკითხში, ჩვენი შეგნებით სოციალისტურ კლასს წარმოადგენს ყველა ის ელემენტები, რომელნიც თავისი შრომით იკმაყოფილებენ თავიანთ მოთხოვნილებას, არ ეწევიან სხვის ექსპლოატაციას და ქმნიან რაიმე დოვლათს; ეს არის შრომის თეორია და ჩვენს „კლასთა თეორიის“ გაგებას შრომის პრინციპი უდევს საფუძვლად მაშინ, როდესაც მარქსიზმი ზედმეტი ღირებულების შემქმნელ კატეგორიას, პროლეტარიატს ეყრდნობა.

ამიტომ ჩვენთვის მიუღებელი იყო მარტოპროლეტარიატის დიქტატურის მიდგომა ტ ყრილობამ სრულიად შეგნებულად სისწორით მშრომელთა კლასის დიქტატურა ჩადგა საბჭოთა სისტემაში.

საბჭოთა სისტემა არის ფორმა ახალი ტიპის სახელმწიფოსი, მშრომელთა დიქტატურა კი მისი შინაარსია, მისი სული და გული. საბჭოთა სისტემა უდიქტატუროდ კარგავს მთელს თავის ღირებულებას, ამიტომ საბჭოთა სისტემის მიღება, გარეშე მშრომელთა დიქტატურისა მხოლოდ გარეგნი ფორმის მიღებას ნიშნავს, რომელშიც შეიძლება სხვაგვარი შინაარსიც ჩადვათ და პაროდიათ გადააქციოთ. ასე იქცევიან მემარცხენე მენშევიკები, რომელთაც ვერ გაუგიათ მთელი შინაარსი საბჭოთა სისტემისა და დიქტატურის.

ჩვენ არ უცდილობთ ამ პატარა წერილში სავსებით ამოვსწურეთ საბჭოთა სისტემის მთელი ღირებულება, როგორც სოციალური და ეკონომიური ცხოვრების გარდამქმნელ ორგანოსი, ჩვენ ვკმაყოფილდებით მხოლოდ ზერელე ანუსხვით მისი როგორც პოლიტიკური ფორმის.

ეს პოლიტიკური წყობილების კაპიტალიზმიდან სოციალზმი გარდამავალი პერიოდის ფორმა არის და გამოხატავს მშრომელი კლასის რევოლიუციონურ ძალდატანებას, ბატონობას მოწინააღმდეგე კლასზე. ამ ბატონობის მიზანია მოსპოს ყოველგვარი კლასებისა და დეკლასიური საზოგადოების შექმნა.

საბჭოთა სისტემა სავსებით მისადეგია ჩვენი ერის სოციალური სტრუქტურისათვის. ჩვენი სოციალური ცხოვრების უდიდეს ნაწილს შეადგენს გლეხობა და მუშათა კლასი. ფეოდალური ელემენტები როგორც მომქმედი ეკონომიური კატეგორია გარიყა ჩვენი ცხოვრების მიმდინარეობამ. რაც შეეხება ბურჟუაზიას ის უმნიშვნელო ნაწილს შეადგენს და ჩვენი ეკონომიური ცხოვრების ვითარებაში არასოდეს არ უთამაშია გადამჭრელი როლი არც პოლიტიკურად და არც ეკონომიურად; დღეს ხომ მისი როლი სპეკულიაციით განისაზღვრება. ასე რომ საბჭოთა სისტემა ზედ გამრეჩილია ჩვენი სოციალური წყობილებისათვის და მისი გასამკაცებლად გენს და ჩვენი ეკონომიური ცხოვრების ვითარებაში არასოდეს არ უთამაშია გადამჭრელი როლი არც პოლიტიკურად და არც ეკონომიურად; დღეს ხომ მისი როლი სპეკულიაციით განისაზღვრება. ასე რომ საბჭოთა სისტემა ზედ გამრეჩილია ჩვენი სოციალური წყობილებისათვის და მისი გასამკაცებლად ჩვენ არ დაგვჭირდება დიდი ენერგიის დახარჯვა,—მასთანვე ეს საბჭოთა სისტემა მხოლოდ და მხოლოდ მშრომელი კლასის დიქტატურის შინაარს მიიღებს, ჩვენი ერის უდიდეს სოციალური ნაწილის ბატონობას გამოხატავს.

ხიმ. ხუ[illegible]ძე.

საქართველოს მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიის I ყრილობის რეზოლიუციები და დადგენილებანი

(30 ოქტომბრიდან 3 ნოემბრამდი)

IV

ინტერნაციონალი

1) საერთაშორისო ომმა ძირიანად შეარყია ძველი სოციალ-პოლიტიკური წყობილება ტ მოაფლიო სოციალისტური რევოლიუციის პროცესში ჩაება. დღეს ხდება შეიარაღებული შეტაკება შრომასა და კაპიტალს შორის საერთაშორისო მასშტაბში. დაძლევა კაპიტალიზმისა და იმპერიალიზმის და სოციალისტური წყობილების განმტკიცება შეუძლებელია ბურჟუაზიული დემოკრატიზმისა და დრომოჭმულ პარლამენტარიზმის გზით. მშრომელი დემოკრატიის რევოლიუციონური გამოსვლა პროლეტარიატის და გლეხობის დიქტატურის განსამტკიცებლად საბჭოთა სისტემის ფორმებ ი, არის ერთად ერთი სწორი გზა კაპიტალიზმიდან სოციალისტური წყობილებაში გადასასვლელად.

2) ამ დიდ გადამჭრელ მომენტში, როცა სოციალისტური მოძღვრება თეორიიდან პრაქტიკულ ნიადაგზე გადავიდა და ხდება „ექსპროპრიატორთა ექსპროპრიაცია“, მსოფლიოს საბოლოოდ განსათავისუფლებლად კაპიტალიზმის მონობისაგან, საერთაშორისო პროლეტარიატი დიდი კრიზისის წინაშე სდგას და სოციალისტურ პარტიებს ვერ მოუნახავთ ერთი საერთო ენა შეთანხმებული პრაქტიკული მოქმედებისათვის. უფრო მეტი, ძალი შემადგენელი ნაწილები ამწარმ ე ენ ერთმანეთის წინააღმდეგ პოლიტიკური ბატონობის მოსაპოებლ.დ. ამ გვარად სოციალისტთა შორის საომარ ქ ლაქო ომი არის გაჩადებული რაც საქ. „მემარცხენე სოც.-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიას დამღუპველად მიაჩნია სოციალიზმის დიად საქმისათვის.

სოციალისტური პარტიების ასეთმა იდეურმა და პრაქტიკულმა დაპირისპირებამ გამოიწვია სხვა და სხვა ინტერნაციონალის ადეკვენება.

3. მეორე ინტერნაციონალი, რომელიც დაინგრა საერთაშორისო ომის დროს და მისი შემადგენელი პარტიები ერთი მეორეს დაუპირისპირდნენ იარაღით ხელში, არსებითად გამოხატავს მუშათა წრეების არისტოკრატიული ნაწილის ინტერესებს და ძირიანად ეწინააღმდეგება თანამედროვე სოციალისტური რევოლიუციის ფორმებსა და მეთოდებს. მეორე ინ—ლი ოპორტუნიზმის გზით მივიდა იმპერიალიზმის ადგილზე ამდე. ამ შეხედულებამ გამოიწვია გამარჯვებულ საბელოწიფოთა ვერსალის საზავო კონფერენციის პირობების სავსებით მიღება და დაცვა „ერთა ლიგის“ სტატუტებისა, რომელიც გამოხატავს მოკავშირე სახელმწიფოთა იმპერიალისტურ მიზნებს და არსებითად მიმართულია ჩამორჩენილ და წვრილ ერთა გაყვლეფისა და დამონებისაკენ.

სოციალ-იმპერიალიზმი და მთელი მეორე ინტერნაციონალის პლატფორმა დაჩაგრულ ერთა და კოლონიების სასიცოცხლო ინტერესებს წინააღმდეგ არის მიმართული და იმაგრებს დროგამოჭმული კაპიტალიზმის ბატონობას.

4) მეორე ინ—ლის საბოლოოდ დამარცხების შემდეგ, მისმა შემადგენელმა ზოგიერთმა ძალებმა (ე. წ. რეკონსტრუქტორებმა) მოინდომეს ახალი ინტერნაციონალის შექმნა, რომელსაც 1921 წ. ვენაში ჩაეყარა საფუძველი ორნახევარ ინტერნაციონალის სახით. მათი თეორიული და პრაქტიკული საფუძვლები სავსებით ეგუება მეორე ინტერნაციონალის მთავარ პოლიტიკას. ისინი უარყოფენ სოციალისტურს რევოლიუციაში აქტიური პოლიტიკის წარმოებას, მხარს უჭერენ ოპორტუნისტულ ძალებთან თანამშრომლობას და პასიობით ხელს უშლიან სარევოლიუციო შემოქმედებას.

5. მეოთხე ინტერნაციონალი, რომლის საბოლოო სახეობა ჯერ კიდევ არ არის სავსებით ჩამოყალიბებული, სდგას კომუნისტური რევოლიუციის ნიადაგზე და ეყრდნობა შემდეგ საფუძვლებს:

ა) პროლეტარიატის დიქტატურას.

ბ) ყოველგვარ კავშირის გაწყვეტას. აგრეთვე საინტერნაციონალსაც ყოველ პროფკავშირებთან, რომლის ნაცვლად აყენებენ კომუნისტურ მუშათა კავშირების სრულს ჰეგემონიას.

გ) უარყოფს ყოველგვარ მონაწილეობას პარლამენტსა და ბურჟუაზიულ თვითმართველ ორგანოებში გამოყენების პრინციპის თვალსაზრისითაც.

დ) იდებს საერთაშორისო მოძრაობას, როგორც არსებულ ფ ქტორს და მოითხოვს აქტიურ პოლიტიკის წარმოების გარეშე ყოველგვარ კომპრომისისა ბურჟუაზიასთან და ოპორტიუნისტულ პარტიებთან.

6. მე-3-ე კომუნისტური ინტერნაციონალი, თანამედროვე პირობებში არის ერთად ერთი ნამდვილი მძლავრი საერთაშორისო ორგანიზაცია, რომელშიც მონაწილეობას იღებენ მსოფლიოს თითქმის ყველა დიდი და პატარა ერების რევოლიუციონური ძალები. კომინტერნი სდგას შემდეგს საფუძველზე:

ა. საერთაშორისო რევოლიუცია არის ერთად ერთი პირობა დაჩაგრულ კლასებისა და ერების განთავისუფლებისა.

ბ. საერთაშორისო ომი ერთ ერთ ერთ ერ ეს ერ ეს ერ ეს

ვის 2 საათზე შემოდის ცხენოსანი ჯარი, რომელსაც მიესალმებიან მუსიკა კვრით. ესენი არიან საქართველოს რევკომის თავმჯდომარე ბ. მდივანი, სამხედრო საზღვაო კომისარი შ. ელიავა შტაბის უფროსი პუგაჩოვი და სომხეთის სახალხო კომისრების საბჭოს თავმჯდომარე მიასნიკოვი, ჯარი ადფრთოვანებით ესალმება თავის ბელადებს. პუგაჩოვის ჯარისადმი მისალმების შემდეგ, სიტყვა წარმოსთქვა ამხ. მდივანმა. შ. ელიავამ, ფ. მახარაძემ და მიასნიკოვმა, სიტყვის დასრულების შემდეგ რსმის კომანდის ხმა. რგვინავს ორკესტრი და ნელ ნელა იძვრის სამხედრო დროშები. მუშათა და გლეხთა ჯარი გაივლის ცერემონიალურს მარშს. მუშათა და გლეხთა მთავრობის წინაშე. მწყრობრათ და სრული წესრიგის დაცვით იშლებიან მუშათა და პარტიული ორგანიზაციები. სადამოს 5 საათზე პარადი დასრულდა.

რუსეთი

მოსკოვი, 6 ნოემ. სრულიად რუს. ცენტრალური აღმასრულებელი კომისიის დადგენილება. საბჭოთა რუსეთი სამ წელიწადზე მეტი იბრძოდა მუშებისა და გლეხების შეიარაღებულ მტრებთან. აუარებელი მსხვერპლი, გაჭირვება და გამოუჯვებები გადალახა მშრომელმა მასებმა. ძმიმე და შეუპოვარი ბრძოლის დროს საბჭოთა მთავრობამ იცოდა, რომ რუსეთის მშრომელი მასები მოტყუებისა და ძალადობის საშუალებით ათასობით იბრძოდა მუშა-გლეხის ხელისუფლებისა და დამპყრობლების მხარეზე. ეს მოტყუებული ხალხი მიყავდათ ომში მისთვის სრულიად უცხო საქმისათვის და როდესაც მოხვდენ სხვა ქვეყანაში, ისინი მიატოვეს ბედის ამარად. ისინი დარჩენ მშობლიურ სოფლებსა და ქალაქებს გარეთ. შეუბრალებელმა ბედმა გაფანტა ისინი მთელი მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში. მუდმივი გაჭირვება რუსეთის და საზღვარგარეთელ თეთრგვარდიელების დაცინვა, ძმიმე მუშაობა ავადმყოფობა და სიკვდილი უცხო ქვეყანაში—ეს იმათი ხვედრი, რომლებიც მოხვდენ მუშა-გლეხების მტრების მოტყუებულების ანკესს. ბევრი ასეთი მოტყუებული ამ ჟამად საბჭოთა სამხედრო კონცენტრაციის ბანაკებში იმყოფება. ბევრი იძულებით სამუშაოებზე რუშაობს ისინი იტანჯებიან იქ უკვე წელიწადზე მეტი, ნაწილი მოტყუებით ან იძულებით გაიწვიეს თეთრ ჯარში სხვა და სხვა ავანტიურისტებმა, რომლებმაც ჯერ კიდევ. არ დაკარგეს იმედი დაამხონ მუშა გლეხების ხელისუფლება და გამეფოს მეფეები-ჯანბოიკანტები. საბჭოთა ხელისუფლებას არ „შეუძლია გულგრილათ უცქიროს ამ მუშა-გლეხებს. მის ბედს, რომლებსაც, შეიგნეს რა თავის შეცდომა, უნდათ სამშობლოში წამოსვლა, რომ აქ თავის შრომით გამოიყიდოს შეცდომები და ხელი შეუწყონ სახალხო მეურნეობის აღდგენას. გამოდიოდა რა ამ მდგომარეობიდან დიდი ოქტომბრის რევოლიუციის 4 წლის თავის აღსანიშნავად რუსეთის აღმასრულებელმა კომიტეტმა დადგინა: 1) გამოცხადდეს ამნისტია უბრალო ჯარის კაცად მომქმედ პირებისა. რომლებიც მოტყუებულებით ან იძულებით იბრძოდნენ საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ და მონაწილეობდნენ კოლჩაკის, დენიკინის, ვრანგელის, სავინკოვის, პეტლიურას ბულაკ-ბალახოვიჩის, პერმიკინის და იუდენიჩის სამხედრო ორგანიზაციებში და ამ ჟამად იმყოფებიან პოლონეთში, რუმინიაში, ესტონეთში, ლიტვაში და ლატვიაში. 2) მიეცეს მათ საშუალება დაუბრუნდენ სამშობლოში საერთო წესით, როგორც სამხედრო ტყვეები, 3) დაევალოს საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატს, შინაგან საქ. სახალხო კომისარიატს და განსაკუთრებულ კომისიას, რომ მიიღოს ყველა ზომები რათა უზრუნველ იქნეს ის უფლებები, რომლებიც მინიჭებულია ამ დადგენილებით.

სრულიად რუსეთის აღმასრულებელი კომიტ. თავმჯ. მ. კალინინი.

მდივანი ა. ენუქიძე,

მოსკოვი. 8 ნოემბერი. ოქტომბრის რევოლიუციის მე-5 წლის თავში მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების წინაშე სდგას სამეურნეო ამოცანა. მისი სამხედრო ამოცანა—დაამარცხოს სიმშილი, განავითაროს კოოპერაცია საამხანაგო წარმოება ვაჭრობა წინააღმდეგ კაპიტალისტურ ვაჭრობა წარმოებისა, მიეშველოს საბჭოთა ხელისუფლებას სხვილი სახელმწიფოებრივი წარმოების სასწრაფოთ აღსადგენათ, რომ მაზრიდან გაძევებული იქმნეს კერძო წარმოების წამომწყები, მოისპოს მისი შუამავლობა მუშათა და გლეხთა შორის, სასოფლო მეურნეობისა და მრეწველობის შორის.

მოსკოვი. 7 ნოემბერი. ამხ. კალინინის სტატიიდან. სამეურნეო ანგარიში მომავალ წელს უნდა გადაიქცეს პრინციპად ჩვენს ეკონომიურ მშენებლობაში ჩვენს წინ სელაში, ის დიდი არაფერია, ის არ აღაგზნებს სულს ცხოველმყოფელ გულისას. პოლიტიკურ მოძრაობიდან ისტორიას მივყავართ ჩვენ იმ კითხვების გადასაწყვეტად, თუ რანაირად სისტემატიურად ნაწილობრივ და დეტალურად შევკრებთ და გავაუმჯობესებთ მეურნეობას. ჩვენ წინაშე სასწრაფო პროზაისტული მუშაობა სდგას. მაგრამ ვინც კეთილსინდისიანათ დაფიქრდება დიდი რუსეთის რევოლიუციის მე-5 წლის ახლო მომავლის ძირითად ამოცანებზე, ის მიხვდება, რომ ასეთია მხოლოდ გზა საბჭოთა ხელისუფლების ნამდვილ გასამაგრებლად. და ყველა ის, რაც კი ამაგრებს საბჭოთა ხელისუფლებას თავის საბოლოო შედეგათ არის ლამაზი, მიმზიდველი და დიდებული.

უცხოეთი

ბორდო. ნოემბრის 3. ლონდონში გახსნილ კონფერენციის შესახებ ირლანდიის საქმისა „ტაიმსი" სწერს: კონფერენციის პირველ სხდომაზე აღძრული იყო საკითხი თუ, რას მოითხოვს კონკრეტიულად ირლანდია და რა ზომით შეიძლება ირლანდიის ეროვნული მისწრაფების უკეთესად დაკმაყოფილება. კონფერენცია შესდგება 11 წევრისაგან—6 ინგლისიდან და 5 ირლანდიიდან.

ბორდო. ნოემბ. 3. ინგლის-ირლანდიის კონფერენციის მოწვევისა გამო, რომელშიაც არ შედის დევ ლერა, უკანასკნელმა მიმართა მთელ ირლანდიის ხალხს მოწოდებით, რომელშიაც სხვათა შორის ამბობს: ეს კონფერენცია მოახდენს გავლენას ირლანდიის მომავალზე. ყველა ირლანდიელები ერთსულოვნებით უნდა დადგნენ თავის უფლებისა და ინტერესების დასაცავად. ირლანდიის ბრძოლა—არის ბრძოლა უფლებისა და სამართლიანობისათვის. ინგლისთან ზავის შეკვრა შეიძლება მხოლოდ ირლანდიის სრული თავისუფლების ცნობის ნიადაგზე. ძნელია ამის მიხწევა. მტრები ყოველი საშუალებით ისარგებლებენ ხელი შეგვიშალონ და დაუნ ჩვენი ძალები. ამისათვის მზად უნდა ვიყოთ და ეს უნდა ახსოვდეთ ირლანდიის წარმომადგენლებს ინგლის ირლანდიის კონფერენციაზე.

ლონდონი. ნოემბ. 3. ორმაბათს თემთა პალატამ განიხილა მთავრობის პოლიტიკა ირლანდიის შესახებ. საკითხის გარჩევა დამთავრდა ლლოიდ-ჯორჯის სრული გამარჯვებით. მთავრობის გასაკიცხი ფორმული უარყოფილი იქმნა უმეტესი ხმით—643, წინააღმდეგ—449 ხმისა. „დეილი-ეკსპრესი" აღნიშნავს, რომ თემთა პალატა აცხადებს ინგლისის გულწრფელ სურვილს, რომ დამყარებულ იქმნას მტკიცე და დაურდვეველი ზავი ირლანდიასთან.

ნიუიორკი. ნოემბ. 3. გერმანიის პოლიტიკური წრეები აღნიშნავენ ლლოიდ-ჯორჯის განცხადების უსაფუძვლობას შესახებ იმისა, თითქო გერმანია ხელს უწყობდა ირლანდიაში სისხლის ღვრას მით, რომ ირლანდიის მეამბოხეებს იარაღს აწვდიდა. გერმანიის გაზეთებმა გამოაქვეყნეს ჰამბურგის სასამართლოს გაჩხრეკა ვინმე ფიშერმანის საქმისა, რომელსაც ბრალი ედებოდა ირლანდიაში იარაღის მიტანაში. ეს შემთხვევა იყო ერთად-ერთი, რომელიც სასამართლოს სამარცხვინო დაღი დასვა.

მოსკოვი, ნოემბ. 3. ფრანგული პრესა სეპტიკურად უყურებს საბჭოთა მთავრობის მიერ ომამდის არსებული სესხის აღიარების სამზადისს. გერმანიის პრესსა ესალმება ჩიჩერინის ნოტას, როგორც ფრიად საყურადღებო ნაბიჯს რუსეთის ეკონომიური იზოლაციისაგან გასანთავისუფლებლად. ინგლისური პრესა აღნიშნავს, რომ ჩიჩერინის ნოტას შეუძლია მივიდეს საყურადღებო რეზულტატამდის. მთელ პრესას სასურველად მიაჩნია რუსეთის მიერ, წარმოდგენილი ყრილობის მოწვევა.

გაზეთი „ტაიმსი" უთითებს, რომ რუსეთის მიერ აუცილებლივ წარმოდგენილ იქნეს პროგრამა სესხის გადახდის შესახებ.—ნოტასთან დამოკიდებულებით, ინგლისში რუსულმა საპროცენტო ქადალდებმა 25 პროცენტით აიწია.

პარიზი. ოქტ. 31. ვაშინგტონის კონფერენციაზე გამგზავრების დროს ბრიანმა პრესის წარმომადგენლებს განუცხადა შესახებ საფრანგეთის მიზნებისა და ამოცანებისა ვაშინგტონის კონფერენციაზე გაზეთი. „ინტრანსიჟანი" აღნიშნავს, რომ ბრიანის განცხადებას მოიწონებს მთელი საფრანგეთი, რომელსაც ზავი სურს. მაგრამ სანამ ამას მიიღებდეს, საჭიროა ზავის გარანტიები. ბრიანი მოითხოვს რეინის ოლქების ევაკუაციის ვადის გაგრძელებას და საფრანგეთის საკანტროლო კომისიების მოქმედებისას. ამ პირობების დაცვით, რომელიც გარანტიას მისცემს საფრანგეთის საზღვრების უშიშროებას, საფრანგეთი მზათ არის მიეგებოს ვაშინგტონის კონფერენციის ყოველგვარ დადგენილებას შესახებ შეიარაღების შემცირებისა. საფრანგეთი მზად არის დაუმტკიცოს ამერიკას და მთელ მსოფლიოს თავისი კეთილი განზრახვა.

ნიუიორკი. ნოემ. 30. პრეზიდენტი გარდინგი დიდი იმედით მოელის ვაშინგტონის კონფერენციას. საერთოთ გარდინგის განცხადებით, ყველა სახელმწიფოები თანხმდებიან მსოფლიო შეიარაღების ფართოდ შემოკლების საკითხებაზე. გარდინგი ამასთანავე აღნიშნავს, რომ შეერთებული შტატები არ დაუთმობენ არც ერთს ბუნ, რომელიც ასე თუ ისე შეეხება მის დამოუკიდებლობას. ჩამოსული დელეგატები ერთხმად უკვე მოითხოვენ შეიარაღების საჩქარო შემოკლებას, როგორც ერთად-ერთი საშუალება პოლიტიკო ეკონომიური ვნებათა დაღვის დასამშვიდებლად.

პარიზი. ოქტ. 31. ყველა გაზეთები საფრანგეთში აღნიშნავენ ოსმალთა გაზეთების აზრს, შესახებ შეთანხმებაზე. გაზეთების აზრით, ფრანგ-ოსმალთა შეთანხმება უტოვებს საფრანგეთს უფლებას და თავისუფლებას სირიის საბოლოოთ ორგანიზაციაზე და ბუროს პროექტის გატარებაზე, რომელიც მოწონებულია საფრანგეთის მთავრობის მიერ. ბუროს პროექტით უნდა იქმნას შეთანხმებული სირიის სახელმწიფოების ყველა თავისებურებანი. თვით ეს სახელმწიფოები შეერთებული უნდა იქმნან ფედერაციად საერთო სახელმწიფოებრივ რეჟიმზე დამყარებით, ფედერაციაში უნდა შევიდეს სამი სახელმწიფო: დამასკი, ალეპო, და დასარჩენი ლიბანში მოვლენილი. უზენაესი საფრანგეთის კომისარი უნდა იქმნას შემაერთებელი ხიდი ლიბანისა და სირიის სხვა ნაწილებისა. თითოეული ფედერაციის შემადგენელი ნაწილი უნდა სარგებლობდეს ავტონომიით.

პარიზი. ოქტ. 31. საფრანგეთის მთავრობის წარმომადგენელმა 20 ოქტომბერს ანგორაში ხელი მოაწერა შეთანხმებას, რომელსაც ოსმალეთის პარლამენტმა უკვე რატიფიკაცია გაუკეთა. ეს შეთანხმება გულისხმობს საგანგებო პოლიტიკო-ეკონომიურ რეჟიმის დამყარებას სირიაში. ალექსანდრიაში მიღებული იქნება ყველა ზომები ეროვნული უმცირესობის ინტერესების დასაცველად. კილიკიაში განხორციელებული იქნება ისეთი ეკონომიური რეჟიმი, რომელიც ხელმეტად გახდის ყოველს საბალო ბარიერს.

კონსტანტინეპოლი. ნოემბრის 4-ს ანგორიდან ოფიციალურად იუწყებიან: ფიონ ყარა გიასარის მიმართულებით ნაშუალამევს მოწინააღმდეგემ სროლა ასტეხა ყუმბარების ცეცხი ერთი საათის განმავლობაში გაგრძელდა.

კონსტანტინეპოლი. „ბოსფორი"-ს ცნობით მუსტაფა ქემალმა ჯარის წინაშე სიტყვა წარმოსთქვა, რომელშიაც განაცხადა, რომ ნამდვილი ომი ოსმალეთისათვის მხოლოდ ამ ჟამად იწყება და რომ ოსმალთა იერიშები არის დასაწყისი ანატოლიის მიწების სრულ განთავისუფლებისა მტრის უდღიდან.

— გაზეთი „ბოკორი" იუწყება რომ მუსტაფა ქემალმა მოწოდებით მიმართა კონსტანტინეპოლის, ფრაკიის მცხოვრებლებს და სმირნის და ბრუსიის რაიონებისას, რომელნიც დაკავებულნი ბრძნების მიერ რომ შეასრულონ თავიანთი მოვალეობა სამშობლოს წინაშე და ჩაეწერონ მოხალისეებათ ეროვნულ ჯარში.

მოსკოვი. ნოემბრის 6-ს ვაშინგტონის კონფერენციის წინა დღეებში ვაჭრობა გაცხოველებულია შეერთებული შტატები საფრანგეთს პირდებიან, რომ დაკმაყოფილებენ ყველა მის მოთხოვნილებას თუ რომ ფრანგ დელეგატები მხარს დაუჭერენ კონფერენციაზე ამერიკის პოლიტიკას შორეულ აღმოსავლეთის საკითხში.

მოსკოვი ნოემბრის 6-ს ალბანიაში სასტიკი ბრძოლა სწარმოებს სერბიისა და ალბანელი ჯართა შორის.

მოსკოვი. ნოემბრის 6-ს ეგვიპტის მთავრობამ თავის წარმომადგენელს ინგლისთან მოსალაპარაკოდ მიანდო არ დაეთანხმოს ინგლისის „გარანტიონი" დატოვებაზე ეგვიპტეში.

გამარტივებაა თუ გართულება?

საბჭოთა ხელისუფლება სახელმწიფოებრივი აპარატის გამარტივების ლოზუნგით შემოვიდა ჩვენში, ამ მხრივ, თუ ის მენშევიკურ ხელისუფლებას გაუსწრებდა წინ, სასურველი იყო რასაკვირველია როგორც პარტიის, ისე საბჭოთა დაწესებულებების არა საიმედო და ძველ-დახავსებულ მავნე პირთაგან გაწმენდა, კანცელარიებში და საბჭოთა ორგანოებში საერთოდ კანცელარიულ ბიუროკრატიზმისა და საქმის გაჭიანურების მოსპობა, დროსა და ხარჯის შესამცირებლად—ეი რა იყო საბჭოთა ხელისუფლების პირველი ლოზუნგის ალფა ბ ომეგა. გავეცანით თუ როგორი სამწუხარო სინამდვილეთ იქცა ეს ლოზუნგები. ამისათვის საუკეთესო მასალას მოგვცემს ქალაქის რევკომის ცენტრალური საბინაო განყოფილებაში მუშობისადმი გაცნობა და იქ რამე საქმის გაკეთება. ეს მასალა მე მგონია ყველას მოეპოება, ვინც კი იმ ზომად უბედური გამხდარა, რომ იძულებული „ყოფილა ბინა ეშოვნა ცენტრობინის განყოფილების საშუალებით. ეშმარიტად რომ ჯოჯოხეთია, დიდი უბედურებაა ახლანდელ პირობებში და ისიც ცენტრობინის განყოფილების საშუალებით ბინის შოვნა. რომ სტატისტიკოსთა იმდენი ძალა მოგვეპოებოდეს, რომელსაც შეეძლოს უკანასკნელ დროს ცენტრობინის განყოფილების საშუალებით ახალ ბინებზე დასახლებულ პირთა რეგისტრაცია და მათი დაკითხვა, არ მგონია, რომ მათში ერთი მაინც აღმოჩნდეს ისეთი, რომელსაც ნერვები არ აშლოდეს ცენტრობინის განყოფილების რომელიმე თანამშრომელის უგვანო საქციელით და კმაყოფილი იყოს. ასეთი ცხოვრების მოკრძალება და წინააღმდეგის მტკიცებას ჩემი მოწინააღმდეგე შეეცადოს, თუ ეს მას მოესურვება, გაბედაობა ეყოფა და ან საწინააღმდეგო არგუმენტები მოეპოვება. მე კი უნდა აღვნიშნო, რომ საერთოდ ტფილისის საბინაო ორგანოებში საქმის წარმოების პროცესი—ეს დიდი უბედურებაა ყველა იმ მოქალაქესათვის, ვისაც კი საქმე ჰქონია და ან ექნება ამ ორგანოებთან და ისიც ცხოვრების ისეთ რთულ პირობებში, როგორიც დღესაა. ბინისათვის ხომ მარტო მუშა-მოსამსახურემ უნდა მიმართოს ცენტრობინის განყოფილებას? მეურეკა-სპეკულიანტს უმისოდაც შეუძლია გასძღოს, რადგანაც მასვე შეუძლია აგენტებს ფულები უჯიბოს და ამით თავი ბინა სამუდამოთ უზრუნველჰყოს გამხელისა და შესავიწროებლად აღრიცხვისაგან. ეს უდავო ქეშმარიტება, რაც ყველამ უნდა აღიაროს, ვისაც კი ძალათ არ ჰსურს თვალი აიხვიოს ფაქტის წინაშე. რომელ მუშა-მოსამსახურეს უნდა ეყოს მოთმინება იმისათვის, რომ მის განცხადებაზე ოცი რეზოლიუცია იშოვოს და თითო მათგანი ორი-სამი დღის ცდა და რიგში დგომა დაუჯდეს „ჩემი საქმე არ არის" ძახილში და იქეთ-აქეთ გაგზავნა-გამოგზავნაში? ან რომელ მუშა მოსამსახურეს უნდა ექნეს იმდენი სახსარი, რომ ყველა აგენტს, რომელსაც კი მის თხოვნას გადასცემენ ასას ულებლად ას-ასი ათასობით უჯიბოს? რომელ მათგანმა უნდა ითმინოს თავის უფროსისაგან „საბოტაჟნიკის" სახელწოდება ორი თვის განმავლობაში, რომელიც მან მთლიანად უნდა მოანდომოს მის განცხადებაზე ურიცხვ რეზოლიუციების შოვნას და ზოგჯერ სამსახურიდან დათხოვნაც კი? მე მგონია ამის ღირსი მხოლოდ ცენტრობინის განყოფილების „ბაკი ბაკიეფიჩები" არიან და სხვა არავინ. ნუ თუ ეს ესმის და ან ვერ ჰხედავს ამისთანა უწესოებას, მეკრთამეობას, სულიერ „ჩინოვნიკობას" და „კანცელარიზჩინას" ქალაქის რევკომის მუშათა და გლეხთა ინსპექციის განყოფილება? ნუ თუ ცენტრობინის განყოფილების თანამშრომელ „ჩინოვნიკებისა" ხელში სულმდაბალ მმრომელი ხალხის მომაკვდინებელი ოხვრა არ ესმის და ამ დაუბოლოებელ მეკრთამეობას ვერ ამჩნევს მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატი, რომელიც მეთვალყურეობას უნდა უწევდეს მთელ სახელმწიფოებრივ მეურნეობას და სათავეშივე უნდა ჰკლავდეს ასეთ უწესოებას? ამას ყველა შეამჩნევს და გაიგონებს, ვისაც კი თვალი სამზერად აქვს და ყური სასმენად. ნუ თუ ძნელია საბინაო ორგანოს რეორგანიზაცია, გადახალისება, მისი პრესტიჟის სასურველ სიმაღლეზე დაყენება? ეს ადვილი საქმეა, მხოლოდ წესიერების ნსურველმა უნდა მოჰკიდოს ხელი ასეთ საქმეს. ისმინოს [illegible]

ბ. დენიზაშვილი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბიბლიოგრაფია

„მეოცნებე ნიამორეს"

გამოვიდა „მეოცნებე ნიამორები"-ს მეექვსე მორიგი ნომერი, ვალერიან გაფრინდაშვილის რედაქტორობით. ჟურნალი, როგორც ყოველთვის საინტერესოთ გაწმედილია და ლექსები სურნელოვნებენ ფალერნის ღვინის ძალით.

ჟურნალი „ტრადიციულად" იხსნება გრ. რობაქიძის ლექსით: „რთველი". მტევნების ტევრები, საწნახელი, გიდელი გოდორი, ხაპის სალმისი და დიონისის ჭარში ძახილი ვსებიანი დარხევა სავსე შემოდგომის გვერდების თრობის მოძალებით. ტიციან ტაბიძის სონეტი „პაოლო იაშვილს" ბეგარ ჯიშის ლექსთაგანია, როგორც წითელი ხარი მზის იალაღზე. გ. ლეონიძე დიდი ხანია არ დაბეჭდილა, მისი „ავტოპორტრეტი" ახლა ძლიერია დინამიკით და სახეებით.

კოლაუ ნადირაძის „ყვითელი მალაველი—პოეტი მანეკენი" ერთი მის საუკეთესო ლექსთაგანია. სპირტიან შუშაში ჩასმული პატარა ბავშვი მადმოდის მაგიდაზე როგორც ყვითელი გალაველი და მოყვება ფრიცხვ ყამთა ნიავი სხვა სურნელებით — ლექსებით — მუმიებით, ტარანტულებით, და საფლავებით რომ ტვირთავს ჰაერს.

ნ. მიწიშვილმა შექმნა თავისი რკალი ხორცის დაშლის ტ შიშვილ თავის ქალის ალეგლების. ამ ცოტა გრძელსა და მძიმე ლექსში იგი ლაპარაკობს წელ მაგარ გლეხთა გვარის გათავებაზე, რომ მამათა სისხლი დღეს აიღლესა შხამიან ძმარში და ხორცდაყრილი პოეტი უკანასკნელად ეთხოვება ტიალით გაბრუებულ სამყაროს ყველა დმერთების გინებით. შალვა აკბაიძე ნაზი და ინტიმურია იქაც კი, სადაც ბალლინჯოს სტეა შმორი და წუმპეა.

ლექსი მინანგრულია და ალაგ ალაგ ამოვარდნილი რიგდენ გვეპაძის რონეტი „მარო მაყაშვილს" გიპერბოლაა, რომელსაც დროზე იღბლიანად ამართლებს „ქოროდლის ციხე, ტაბახმელა, რუხი კოჯორი" შალვა კარმელის „მკვდარი ბრიუგგე" საინტერესოა როგორც ქუთაისის ახალი სახე ყველა ოცნების დღიმებით, ტრაგიულ პრინცესის მოწყენილობით რომ დაფარავს მკვდარ ქალაქს უკანასკნელი მთვარე. ლექსში საინტერესო ასონანსებია „მედისკე"—„იმერეთისკენ", „საგველეშაპოს"—„ეშაფოტს". ვ. გაფრინდაშვილის „დივაგანსონი" ჯადოსნურ ლორნეტში ჩახედვაა, სადაც ფეერიულ ბალაგანში ტრიალებენ ქართულ ბოგემის პურები. ჟურნალში პირველად იბეჭდება ლილი მეფნარგი. ლექი უფრო მოიგებდა რომ რამდენიმე სტრიქონში მეტრი არ იყოს გადამეტებული. მაგრამ დებიუტი მაინც იმედიანია და ჩვენც მივესალმებით მას.

ჟურნალში საინტერესო წერილებია: სანდრო ცირეკიძე „პოეზიის ნაპირებით", ვ. გაფრინდაშვილი „სახელების მაგია" და ვარამ გაგელი „პოეტები სტამბაში".

დეზიეხსენგი.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია
გამომცემელი— მთავარი კომიტეტი.

დაკარგა სალექციო წიგნაკი მოკეძული ტფ. სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან ვაცხადებ გაუქმებულად.
კურსისტკა თამარა მიხეილის ასული
63 დენჯაშვილი.

დაკარგე საზღვარ-გარეთ მიცემული პასპორტი და კვიტანციები ნალოგის გადასახადისა ისაკ დათიკაშვილის სახელზე, მნახველს ვთხოვ გადასცეს შემდეგი მისამართით: პოლიციის ქუჩა 14 მომტანი მიიღებს საჩუქარს. 62

გიმნაზიის მასწავლებელი
ამზადებს მოწაფეებს
სვეტ. ქართული, საზოგადო ისტორია
მისამართი: იკითხეთ „ტრიბუნის" რედაქციაში.